Ο λίβας της φιληδονίας (Επίσκ. Ειρηναίος, Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 7 Αυγούστου, 2018

Ένας άνεμος, που λέγεται λίβας, είναι αφόρητα ζεστός και καταστρεπτικός. Όπου φυσήξει, ξεραίνονται όλα τα φυτά στα χωράφια και στους κήπους. Τα χοντρά και σκληρά αγκάθια όμως δεν παθαίνουν τίποτα. Ο λίβας καταστρέφει μόνο τα ωφέλιμα φυτά, που οι καρποί τους χρησιμεύουν σαν τροφή στους ανθρώπους και στα ζώα.

Ο καταλυτικός και θανατηφόρος αυτός άνεμος μοιάζει με μια από τις πιο ολέθριες τάσεις της εποχής μας, που σαν το λίβα ξεραίνει και εξαφανίζει από τη ζωή των ανθρώπων τους καρπούς των αρετών. Είναι οι **σαρκικές επιθυμίες και τα σαρκικά πάθη**.

Αυτό είναι το μεγαλύτερο κακό της εποχής μας. Διαλύει οικογένειες, εκθέτει άντρες και γυναίκες, οδηγεί στον κατήφορο τους νέους, αφήνει τη φαρμακερή πνοή του στα μικρά παιδιά. Και τίποτα δεν φαίνεται ικανό να σταματήσει την ολέθρια επίδρασή του!

Για το λόγο αυτό έχουμε μεγαλύτερη υποχρέωση να παρακινήσουμε εσάς, τους γονείς, ώστε με τη φροντίδα σας ή και την αυστηρότητά σας, να προφυλάξετε τα παιδιά σας από το καταστρεπτικό αυτό μόλυσμα.

Πόσο υπέροχη ύπαρξη βγήκε από τα χέρια του Δημιουργού ο άνθρωπος! Η ψυχή του έχει τη σφραγίδα του Θεού. Αλλά και το σώμα του βρίσκεται στην πιο ψηλή βαθμίδα του ζωικού κόσμου.

Σύμφωνα με την τάξη της Δημιουργίας, η ψυχή πρέπει να ηγεμονεύει πάνω στο σώμα. Έτσι συνέβαινε πράγματι στην αρχή: Όταν η ψυχή του ανθρώπου υπάκουε στο Θεό, το σώμα ήταν υποταγμένο στην ψυχή, χωρίς να την επιβαρύνει ή να την εκθέτει σε πειρασμούς.

Άλλη τροπή όμως πήραν τα πράγματα μετά την πτώση. Η ψυχή του ανθρώπου επαναστάτησε ενάντια στο Θεό. Έτσι και το σώμα του ανθρώπου επαναστάτησε ενάντια στο πνεύμα, ενάντια στην ψυχή.

Σαν αποτέλεσμα της δίκαιης τιμωρίας, η ροπή των αισθήσεων προς το πονηρό και οι σαρκικές επιθυμίες άρχισαν ν’ ασκούν τυραννία πάνω στις πνευματικές επιδιώξεις

του ανθρώπου, απαιτώντας την πλήρη υποταγή και υποδούλωσή του σ' αυτές. Έτσι εμφανίστηκε στον άνθρωπο η τάση να κάνει ό,τι ικανοποιεί τις αισθήσεις του. Ο άνθρωπος έγινε σαρκικός.

Η ουσία της φιληδονίας και της σαρκικής επιθυμίας βρίσκεται σε τούτο : Η ψυχή υποτάσσεται στις σαρκικές επιθυμίες· η σαρκική επιθυμία ασκεί τότε κυριαρχία πάνω στον άνθρωπο, τον αποχαλινώνει και τον τυφλώνει έτσι, που να μη μπορεί πια να σκεφτεί το Θεό, την πίστη σ' Αυτόν, τις εντολές και το θέλημά Του· έτσι, τέλος, σκοτώνει στον άνθρωπο κάθε τι αγνό, θείο, ιερό!

Αυτός ο **αισθησιασμός** είναι το μεγύλύτερο κακό, η μεγαλύτερη καταστροφή για τον άνθρωπο. Αν είναι αλήθεια ότι το δέντρο γνωρίζεται από τους καρπούς του, τότε πρέπει να πούμε, ότι ο αισθησιασμός είναι δέντρο φαρμακερό, επειδή δίνει φοβερούς καρπούς.

Ο πρώτος αισχρός καρπός του είναι η οκνηρία, η αποφυγή του κόπου και κάθε καλού, που απαιτεί κάποια προσπάθεια. Ο φιλήδονος άνθρωπος είναι και μαλθακός. Δεν γνωρίζει ποτέ την ικανοποίηση που δίνει η δημιουργική δραστηριότητα. Ο κόπος είναι γι' αυτόν βάρος, ζυγός, κατάρα, και όχι μέσο για την κατάκτηση της αρετής, ούτε σοβαρή και σπουδαία υποχρέωση, καθορισμένη από το Θεό.

Ο φιλήδονος άνθρωπος φοβάται το σωματικό κόπο, γιατί γίνεται αιτία να διαταραχθεί η μαλθακότητά του. Αλλά φοβάται και το διανοητικό κόπο, γιατί απαιτεί βία των πνευματικών δυνάμεων.

Πολλούς ασφαλώς ανθρώπους θα έτυχε να γνωρίσετε, για τους οποίους οι άλλοι έλεγαν: «Ο άνθρωπος αυτός πολλά θα μπορούσε να κάνει. Όμως δεν κάνει τίποτα!». Ποια είναι πολύ συχνά η αιτία; **Η ηδυπάθεια**, που κάνει τον άνθρωπο οκνηρό. Και ενώ έχει τις πιο καλές προϋποθέσεις, υποφέρει από τη φτώχεια και τις στερήσεις. Και ασφαλώς θ' απολάμβανε μεγάλη ευτυχία, αν η οκνηρή ζωή δεν του ήταν πιο ευχάριστη από την ευημερία του τίμιου κόπου.

Το ίδιο συμβαίνει και με την πνευματική δραστηριότητα, πράγμα που το βλέπει κανείς πολλές φορές στο σχολείο. Συναντάει κανείς εκεί παιδιά με πλούσια πνευματικά χαρίσματα και ταλέντα. Παιδιά που μαθαίνουν γράμματα παίζοντας. Και με την κλίση που έχουν, περιμένει κανείς ότι θα γίνουν σπουδαίοι άνθρωποι. Κι όμως, τα παιδιά αυτά δεν έχουν καμιά εξέλιξη. Γιατί; Γιατί, μεγαλώνοντας, έγιναν οκνηροί, τεμπέληδες, κι έθαψαν στη γη το τάλαντό τους, αντί να το διπλασιάσουν με την επίμονη προσπάθεια.

Τέτοιοι άνθρωποι είναι ανίκανοι για μεγάλες επιτυχίες, και προπαντός

για την αρετή.

Δεν είναι λίγο το εκλεκτό υλικό, που ρούφηξε ο βάλτος του αισθησιασμού. Πόσες φορές, άνθρωποι που είχαν από το Θεό την κλήση και την προδιάθεση να γίνουν πρότυπα ήθους και αρετής, χάθηκαν, γιατί παρασύρθηκαν από την ηδυπάθεια. Έτσι η τάση προς την αρετή βυθίστηκε στα βαλτόνερα της οκνηρίας και της ραθυμίας!

Ο δεύτερος καρπός της φιληδονίας είναι η λαιμαργία και η μέθη . Είναι πολύ σωστό αυτό που λέει ο ρωσικός λαός: «Περισσότεροι άνθρωποι πνίγηκαν στο ποτήρι παρά στον ποταμό Βόλγα».

Δεν θα πούμε εδώ πόση συμφορά, δυστυχία και καταστροφή φέρνει στους ανθρώπους το μεθύσι. Ο καθένας το βλέπει στους γνωστούς, τους γείτονες ή τους συγγενείς, που η ηδυπάθεια τους έφερε στο σημείο να λερώσουν αποκρουστικά τον «*κατ' εικόνα Θεού*» πλασμένο εαυτό τους, και να χάσουν, τολμώ να πω, την ανθρώπινη υπόστασή τους.

Τρίτος καρπός της φιληδονίας είναι η ασωτία . Αν υπάρχει πάνω στη γη κάτι πραγματικά υπέροχο και ουράνιο, αυτό είναι ακριβώς η παιδική και νεανική αθωότητα. Αντίθετα, αν υπάρχει κάτι αισχρό και σιχαμερό, αυτό είναι η παραδομένη στην ασωτία ψυχή. Δεν θα μιλήσουμε τώρα για τον καρπό αυτό του αισθησιασμού. Όλοι γνωρίζετε που οδηγεί τα θύματά της η ανηθικότητα.

(Από το βιβλίο: Επισκόπου Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ Ειρηναίου, «Μητέρα, πρόσεχε!». Ιερά Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 2011, σελ. 55)